**നിരാകരണപത്രം**

**(Disclaimer)**

പ്രാദേശികഭാഷയിൽ വിവർത്തനം ചെയ്ത വിധിന്യായം നിർമ്മിത ബുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത വിവർത്തന ഉപകരണത്തിൻറെ സഹായത്തോടെയും കേരള ഹൈക്കോടതിയിലെ ഐ.റ്റി. ഡയറക്ടറേറ്റ് സാധൂകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. എന്നിരുന്നാലും, ഇതിൻറെ ഉള്ളടക്കത്തിൽ ആശയപരമായോ സാംഗത്യപരമായോ വ്യാകരണപരമായോ ആഖ്യാനപരമായോ തെറ്റുകൾ കടന്നു കൂടാൻ സാധ്യതയുള്ളതാണ്. ഈ തർജ്ജമ കേവലം വ്യവഹാരകക്ഷികളുടെയും പൊതുജനങ്ങളുടെയും പൊതുവായ അറിവിലേക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടി മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്. ഔദ്യോഗികവും പ്രായോഗികവുമായ എല്ലാ ആവശ്യങ്ങൾക്കും വിധി നിർവഹണ നടപ്പാക്കലുകൾക്കും പ്രസ്തുത വിധിന്യായത്തിൻറെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പ് ആധികാരികവും അന്തിമവും ആയിരിക്കും.

[2021] 7 എസ്.സി.ആർ 819

ലക്നൗവിലെ നാർകോട്ടിക്സ് കൺട്രോൾ ബ്യൂറോ മുഖാന്തിരം യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ

വേഴ്സസ്

മുഹമ്മദ് നവാസ് ഖാൻ

(2021-ലെ ക്രിമിനൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 1043)

2021 സെപ്റ്റംബർ 22

**[ജസ്റ്റിസ് ഡോക്ടർ ധനഞ്ജയ വൈ ചന്ദ്രചൂഡ്, ജസ്റ്റിസ് ബി.വി നാഗരത്ന]**

*1985-ലെ നാർക്കോട്ടിക് ഡ്രഗ്സ് ആൻഡ് സൈക്കോട്രോപിക് സബ്സ്റ്റൻസസ് (എൻ.ഡി.പി.എസ്) നിയമം– വകുപ്പുകൾ 8, 21, 27A, 29 – രഹസ്യവിവരം ലഭിച്ചതിനെത്തുടർന്ന്, എതിർകക്ഷിയും മറ്റ് രണ്ട് കുറ്റാരോപിതരും സഞ്ചരിച്ചിരുന്ന വാഹനം എൻ.സി.ബി ഉദ്യോഗസ്ഥർ തടഞ്ഞു – യാത്രക്കാരുടെ ശാരീരിക പരിശോധനയിൽ ആക്ഷേപകരമായ ഒന്നും കണ്ടെത്തിയില്ല – എന്നാൽ, കാർ പരിശോധിച്ചപ്പോൾ, മുൻ ബോണറ്റിൽ വൈപ്പർ ഘടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന ഇടത്തിനടിയിലായി ആകെ 3. 300 കിലോഗ്രാം ഭാരം വരുന്ന രണ്ട് പാക്കറ്റുകൾ ഒളിപ്പിച്ച നിലയിൽ കണ്ടെത്തി – എതിർകക്ഷിയുടെ ജാമ്യാപേക്ഷ അഡീഷണൽ ഡിസ്ട്രിക്റ്റ് ആൻഡ് സെഷൻസ് ജഡ്ജി നിരസിച്ചു – എന്നാൽ ഹൈക്കോടതി എതിർകക്ഷിയുടെ ജാമ്യാപേക്ഷ അനുവദിച്ചു – അപ്പീലിൽ, വിധിച്ചത്: അപവദിത വിധിന്യായത്തിൽ, എതിർകക്ഷിയുടെ ശാരീരിക പരിശോധന നടത്തിയതിൽ നിരോധിത വസ്തുക്കളൊന്നും കണ്ടെത്തിയില്ലെന്നും പ്രസ്തുത കേസിൽ എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 37(1)(b)-ൽ പരാമർശിക്കുന്ന ഇരട്ട വ്യവസ്ഥകൾ*

*പാലിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നും ഹൈക്കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു- എന്നാൽ, ഇനിപ്പറയുന്ന സാഹചര്യങ്ങൾ ഹൈക്കോടതി അവഗണിച്ചു: (i) എതിർകക്ഷി നാഗാലാൻഡിലെ ദിമാപൂർ മുതൽ ഉത്തർപ്രദേശിലെ റാംപൂർ വരെ കുറ്റാരോപിതരുമൊത്ത് പ്രസ്തുത വാഹനത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുകയായിരുന്നു; (ii) എതിർകക്ഷി ഉപയോഗിക്കുന്ന മൊബൈൽ നമ്പറിന്റെ സി.ഡി.ആർ വിശകലനം ചെയ്തതിൽ നിന്ന്, അദ്ദേഹത്തിന് മറ്റ് കുറ്റാരോപിതരെ പരിചയമുണ്ടെന്നും അവരുമായി സ്ഥിരം ആശയവിനിമയം നടത്തിയിരുന്നെന്നും സൂചനയുണ്ടെന്ന് പരാതിയിൽ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്; (iii) വാണിജ്യപരമായ അളവുകളിലാണ് നിരോധിത വസ്തുക്കൾ വാഹനത്തിൽ കണ്ടെത്തിയത്; (iv) എതിർകക്ഷി മറ്റ് കുറ്റാരോപിതരുമൊത്ത് സഞ്ചരിച്ചിരുന്ന വാഹനത്തിലാണ് നിരോധിതവസ്തുക്കൾ ഒളിപ്പിച്ചുവച്ചിരുന്നത് - ഹൈക്കോടതി നിർണായക ആവശ്യകതകൾ അവഗണിക്കുകയും ജാമ്യം അനുവദിക്കുന്നതിനുള്ള വാദം സമർത്ഥിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്ന് തീരുമാനിക്കുന്നതിന് പ്രസക്തമായ സാഹചര്യങ്ങളുടെ പ്രാധാന്യം കുറച്ച് കാണുകയും ചെയ്തു - ഇത്തരത്തിലുള്ള ന്യൂനതകൾ മൂലം, ഹൈക്കോടതിയുടെ ഉത്തരവ് നിലനിൽക്കില്ല - മാത്രമല്ല, എതിർകക്ഷിയുടെ ജാമ്യകാലാവധി നീട്ടിയതിന് ശേഷം അദ്ദേഹം ക്രിമിനൽ വിചാരണയിൽ നിന്ന് നിരന്തരം വിട്ടുനിന്നതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിനെതിരെ ജാമ്യമില്ലാ വാറണ്ട് പുറപ്പെടുവിച്ചു - അതിനാൽ, ഹൈക്കോടതിയുടെ അപവദിത വിധിന്യായവും ഉത്തരവും റദ്ദാക്കുന്നു - അതനുസരിച്ച്, എതിർകക്ഷിയോട് കീഴടങ്ങാൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു*

**അപ്പീൽ അനുവദിച്ചുകൊണ്ട് കോടതി വിധിച്ചത്:**

**1 . പ്രസ്തുത കേസിലെ വിചാരണയെ നയിക്കുന്ന തത്വങ്ങൾ ഊന്നിപ്പറയുന്നതിനായി ഈ കോടതി മുൻപ്രമാണ വിധികൾ പരാമർശിച്ചിട്ടുണ്ട്. നടപടി ക്രമങ്ങളുടെ ഈ ഘട്ടത്തിൽ, ഈ കോടതിയിലാണ് വിചാരണ നടക്കുകയെന്നും ഇവിടെയാണ് തെളിവുകൾ ഹാജരാക്കേണ്ടതെന്നും മാത്രമാണ് വ്യക്തമാക്കാനുള്ളത്. [ഖണ്ഡിക 23][833-G-H; 834-A]**

*പ്രശാന്താ കുമാർ സർക്കാർ വേഴ്സസ് ആഷിസ് ചാറ്റർജി* **(2010) 14 എസ്.സി.സി 496 : [2010] 12 എസ്.സി.ആർ 1165;** *മഹിപാൽ വേഴ്സസ് രാജേഷ് കുമാർ @ പൊല്ല & മറ്റൊരാൾ* **(2020) 2 എസ്.സി.സി 118 : [2019] 14 എസ്.സി.ആർ 529;** *യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ വേഴ്സസ് ശിവ് ശങ്കർ കേസർ* **(2007) 7 എസ്.സി.സി 798 : [2007] 9 എസ്.സി.ആർ 964;** *മദൻ ലാലും മറ്റൊരാളും വേഴ്സസ് സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് ഹിമാചൽ പ്രദേശ്* **(2003) 7 എസ്.സി.സി 465 : [2003] 2 സപ്ളിമെന്ററി എസ്.സി.ആർ 716 – ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു.**

*പ്രഭാകർ തിവാരി വേഴ്സസ് സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് ഉത്തർപ്രദേശ്* **(2020) 11 എസ്.സി.സി 648;** *യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ വേഴ്സസ് പ്രതീക് ശുക്ല* **(2021) 5 എസ്.സി.സി 430;** *മോഹൻലാൽ വേഴ്സസ് സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് രാജസ്ഥാൻ 1* **(2015) 6 എസ്.സി.സി 222 : [2015] 5 എസ്.സി.ആർ 435 – പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്നു.**

**2. എതിർകക്ഷിയുടെ പക്കൽ നിന്ന് നിരോധിത വസ്തുക്കൾ പിടിച്ചെടുത്തിട്ടില്ലെന്നുള്ള ഹൈക്കോടതിയുടെ കണ്ടെത്തൽ സംബന്ധിച്ച്,** ***യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ വേഴ്സസ് രത്തൻ മല്ലിക്ക്*** **കേസിൽ, ട്രക്കിന്റെ ക്യാബിന് മുകളിൽ പ്രത്യേകം തീർത്ത ഒരു ദ്വാരത്തിനുള്ളിൽ നിന്നാണ് നിരോധിത വസ്തുക്കൾ (ഹെറോയിൻ) കണ്ടെത്തിയത് എന്നതിനാൽ എതിർകക്ഷിയുടെ 'കൈവശം' നിരോധിത വസ്തുക്കൾ ഒന്നും തന്നെ പിടിച്ചെടുത്തിട്ടില്ലെന്ന ഹൈക്കോടതിയുടെ കണ്ടെത്തൽ മാറ്റിവച്ചും പ്രസ്തുത എതിർകക്ഷിയുടെ ജാമ്യം റദ്ദാക്കിയും ഈ കോടതിയുടെ രണ്ടംഗ ബെഞ്ച് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിരോധിത വസ്തു കൈവശം വച്ചതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഒരു കണ്ടെത്തൽ നടത്തിയത് കൊണ്ടുമാത്രം വകുപ്പ് 37(1)(b)-ലെ മാനദണ്ഡങ്ങൾ പൂർത്തീകരിക്കപ്പെടില്ലെന്നും പ്രസ്തുത കേസിൽ ഹൈക്കോടതി വേണ്ടത്ര വിചിന്തനം നടത്തിയില്ലെന്നും ഈ കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു. [ഖണ്ഡിക 24][834-A-C]**

3. രത്തൻ മല്ലിക് കേസിൽ ഈ കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച വിധിന്യായത്തോട് യോജിച്ചു കൊണ്ട്, എതിർകക്ഷിയുടെ കൈവശം നിരോധിത വസ്തുക്കൾ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്ന് അപവദിത വിധിന്യായത്തിൽ ഹൈക്കോടതി കണ്ടെത്തിയിട്ടുള്ളത് കൊണ്ടുമാത്രം എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 37(1)(b)(ii) ആവശ്യപ്പെടുന്ന തലത്തിലുള്ള സൂക്ഷ്മപരിശോധന നടത്താനുള്ള ബാധ്യതയിൽ നിന്ന് ഹൈക്കോടതിയ്ക്ക് ഒഴിവാകാനാകില്ലെന്ന് ഈ കോടതി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 67 പ്രകാരമുള്ള പ്രസ്താവനയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, എതിർകക്ഷിയുടെ മൊഴി വിവർത്തനം ചെയ്തത് സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയതിൽ എതിർകക്ഷിയുടെ പേരിന്റെ സ്ഥാനത്ത് 'AK'-യുടെ പേര് ചേർത്തതിന് ഹൈക്കോടതി വലിയ പ്രാധാന്യം കല്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 67 പ്രകാരമുള്ള പ്രസ്താവന സ്വീകാര്യമല്ലെന്ന് ടോഫാൻ സിംഗ് കേസിൽ ഈ കോടതിയുടെ മൂന്നംഗ ബെഞ്ച് വിധിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. എന്നാൽ പ്രസ്തുത പ്രസ്താവന മാറ്റിനിർത്തിയാലും, ഈ ഘട്ടത്തിൽ വെളിപ്പെട്ടിട്ടുള്ള വസ്തുതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ജാമ്യം നിഷേധിക്കാൻ സാധുവായ കാരണങ്ങളുണ്ടെന്ന് എ.എസ്.ജി വാദിച്ചു. [ഖണ്ഡിക 25-26][834-C-F]

4. 2019 ഒക്ടോബർ 16 ന് ഫയൽ ചെയ്ത പരാതിയിൽ, 2019 മാർച്ച് 26-ന് ഏകദേശം 1400 മണിക്ക്, അന്നേദിവസം 1500 മണിക്കും 1700 മണിക്കും ഇടയിൽ മൂന്ന് പ്രതികളും ഉത്തർപ്രദേശിൽ എത്തുമെന്ന് വിവരം ലഭിച്ചതായി പറയുന്നു. ഈ വിവരം ഉടൻ തന്നെ രേഖയിലാക്കിയതായി പരാതിയിൽ പറയുന്നു. അതിനാൽ, എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 42-ലെ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിച്ചിട്ടില്ലെന്ന വാദം പ്രഥമദൃഷ്ട്യാ തെറ്റാണ്. വിചാരണാ വേളയിൽ ഉന്നയിക്കേണ്ട ചോദ്യമാണിത്. [ഖണ്ഡിക 29][836-C-E]

**5. 37-ആം വകുപ്പിലെ വ്യവസ്ഥകൾ കണക്കിലെടുത്ത്, ഹൈക്കോടതി ജാമ്യാപേക്ഷ ശരിയായി വിലയിരുത്തിയിട്ടുണ്ടോ എന്ന് പരിശോധിക്കുന്നതിന് ഇനിപ്പറയുന്ന സാഹചര്യങ്ങൾ നിർണായകമാണ് : (i) എതിർകക്ഷി നാഗാലാൻഡിലെ ദിമാപൂർ മുതൽ ഉത്തർപ്രദേശിലെ റാംപൂർ വരെ കൂറ്റാരോപിതരുമൊത്ത് പ്രസ്തുത വാഹനത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുകയായിരുന്നു; (ii) എതിർകക്ഷി ഉപയോഗിക്കുന്ന മൊബൈൽ നമ്പറിന്റെ സി.ഡി.ആർ വിശകലനം ചെയ്തതിൽ നിന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് മറ്റു കൂറ്റാരോപിതരെ പരിചയമുണ്ടെന്നും അവരുമായി സ്ഥിരം ആശയവിനിമയം നടത്തിയിരുന്നെന്നും സൂചനയുണ്ടെന്ന് പരാതിയിൽ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്; (iii) വാണിജ്യപരമായ അളവുകളിലാണ് നിരോധിത വസ്തുക്കൾ വാഹനത്തിൽ കണ്ടെത്തിയത്; (iv) എതിർകക്ഷി മറ്റു കൂറ്റാരോപിതരുമൊത്ത് സഞ്ചരിച്ചിരുന്ന വാഹനത്തിലാണ് നിരോധിതവസ്തുക്കൾ ഒളിപ്പിച്ചു വച്ചിരുന്നത്. [ഖണ്ഡിക 30][836-E-H]**

**6. ഹൈക്കോടതി നിർണായക ആവശ്യകതകൾ അവഗണിച്ചുവെന്നതും ജാമ്യം അനുവദിക്കുന്നതിനുള്ള വാദം സമർത്ഥിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്ന് തീരുമാനിക്കുന്നതിന് പ്രസക്തമായ സാഹചര്യങ്ങൾക്ക് വേണ്ടത്ര പ്രാധാന്യം നല്കിയില്ലെന്നതും വ്യക്തമാണ്. ഇത്തരത്തിലുള്ള ന്യൂനതകൾ മൂലം, ഹൈക്കോടതിയുടെ ഉത്തരവ് നിലനിൽക്കില്ല. ഇത് കൂടാതെ, എതിർകക്ഷിയുടെ ജാമ്യകാലാവധി നീട്ടിയതിന് ശേഷം അദ്ദേഹം ക്രിമിനൽ വിചാരണയിൽ നിന്ന് നിരന്തരം വിട്ടുനിന്നതിന്റെ ഫലമായി അദ്ദേഹത്തിനെതിരെ ജാമ്യമില്ലാ വാറണ്ട് പുറപ്പെടുവിക്കേണ്ട സാഹചര്യമുണ്ടായി. കൂറ്റകൃത്യത്തിന്റെ ഗൗരവസ്വഭാവത്തിന് വേണ്ടത്ര പരിഗണന നൽകുന്നതിൽ ഹൈക്കോടതി പരാജയപ്പെട്ടു.[ഖണ്ഡിക 32][837-C-D]**

*ടോഫാൻ സിംഗ് വേഴ്സസ് സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് തമിഴ്നാട്* **(2021) 4 എസ്.സി.സി 1;** *ധരംപാൽ സിംഗ് വേഴ്സസ് സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് പഞ്ചാബ്* **(2010) 9 എസ്.സി.സി 608 : [2010] 10 എസ്.സി.ആർ 1160;** *യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ വേഴ്സസ് രത്തൻ മല്ലിക്* **(2009) 2 എസ്.സി.സി 624 : [2009] 1 എസ്.സി.ആർ 533;** *കർണൈൽ സിംഗ് വേഴ്സസ് സ്റ്റേറ്റ്*

*ഓഫ് ഹരിയാന* **(2009) 8 എസ്.സി.സി 539 : [2009] 11 എസ്.സി.ആർ 470;** *ബൂട്ടാ സിംഗ് വേഴ്സസ് സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് ഹരിയാന* **(2021) എസ്.സി.സി ഓൺലൈൻ എസ്.സി 324 – പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്നു.**

**കേസ് ലോ റഫറൻസ്**

**ഖണ്ഡിക 13-ൽ [2010] 12 എസ്.സി.ആർ 1165 ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു**

**ഖണ്ഡിക 14-ൽ [2019] 14 എസ്.സി.ആർ 529 ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു**

**ഖണ്ഡിക 16-ൽ [2007] 9 എസ്.സി.ആർ 964 ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു**

**ഖണ്ഡിക 22-ൽ [2003] 2 സപ്ള്ളിമെന്ററി എസ്.സി.ആർ 716 ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു**

**ഖണ്ഡിക 22-ൽ [2010] 10 എസ്.സി.ആർ 1160 പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്നു**

**ഖണ്ഡിക 22-ൽ [2015] 5 എസ്.സി.ആർ 435 പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്നു**

**ഖണ്ഡിക 24-ൽ [2009] 1 എസ്.സി.ആർ 533 പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്നു**

**ഖണ്ഡിക 27-ൽ [2009] 11 എസ്.സി.ആർ 470 പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്നു**

ക്രിമിനൽ അപ്പീൽ അധികാരപരിധി: 2021-ലെ ക്രിമിനൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 1043

2019-ലെ ജാമ്യപേക്ഷാ നമ്പർ 7379-ൽ ലക്നൗവിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന, അലഹബാദ് ഹൈക്കോടതിയുടെ ലക്നൗ ബെഞ്ച് 01.10.2020-ന പുറപ്പെടുവിച്ച വിധിന്യായത്തിൽ നിന്നും ഉത്തരവിൽ നിന്നും.

എ.എസ്.ജി എസ് വി രാജു, അഭിഭാഷകർ ശ്രീമതി സൈറിക രാജു, അന്നം വെങ്കിടേഷ്, ശ്രീമതി സുനിത ശർമ്മ, അൻഷുമാൻ സിംഗ്, ബി.വി. ബലറാം ദാസ് എന്നിവർ അപ്പീൽവാദിയ്ക്ക് വേണ്ടി.

അഭിഭാഷകൻ രാകേഷ് ദഹിയ എതിർകക്ഷിയ്ക്ക് വേണ്ടി

കോടതി വിധി പ്രസ്താവിച്ചത് **ജസ്റ്റിസ് ഡോക്ടർ ധനഞ്ജയ വൈ ചന്ദ്രചൂഡ്**

1 . അലഹബാദ് ഹൈക്കോടതിയുടെ ലക്നൗ ബെഞ്ചിലെ സിംഗിൾ ജഡ്ജി 2020 ഒക്ടോബർ 1-ന പുറപ്പെടുവിച്ച വിധിന്യായത്തിൽ നിന്നാണ് ഈ അപ്പീൽ ഉത്ഭവിക്കുന്നത്. ലക്നൗവിലെ എൻ.സി.ബി പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ 1985-ലെ നാർക്കോട്ടിക് ഡ്രഗ്സ് ആൻഡ് സൈക്കോട്രോപിക് സബ്സ്റ്റൻസസ് നിയമത്തിലെ[1] വകുപ്പുകൾ 8, 21, 27A, 29 പ്രകാരമുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങൾക്ക് രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ള, 2019-ലെ എൻ.സി.ബി കേസ് ക്രൈം നമ്പർ 14 ആണ് ഈ കേസിന് ആധാരം. പ്രസ്തുത കേസിലെ കുറ്റാരോപിതൻ സമർപ്പിച്ച ജാമ്യാപേക്ഷ ഹൈക്കോടതി അനുവദിച്ചിരുന്നു.

2. 2019 സെപ്റ്റംബർ 16-ന് നാർക്കോട്ടിക്സ് കൺട്രോൾ ബ്യൂറോയുടെ[2] ലക്നൗ സോണൽ യൂണിറ്റിലെ ഇന്റലിജൻസ് ഓഫീസർ മുഖാന്തിരമാണ് പരാതി സമർപ്പിച്ചത്. പരാതിയിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് പ്രകാരം, മണിപ്പൂർ നിവാസികളായ മുഹമ്മദ് ആരിഫ് ഖാൻ, റാഫിയുദ്ദീൻ, മുഹമ്മദ് നവാസ് ഖാൻ (എതിർകക്ഷി) എന്നീ മൂന്ന് വ്യക്തികൾ നാഗാലാൻഡിലെ ദിമാപൂരിൽ നിന്ന് ഉത്തർപ്രദേശിലെ റാംപൂരിലേക്ക് UK 06 AA 25823 എന്ന രജിസ്ട്രേഷൻ നമ്പർ ഉള്ള മാരുതി റിറ്റ്സ് വാഹനത്തിൽ ഹെറോയിൻ/മോർഫിൻ

1 **"എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമം"**

2 **"എൻ.സി.ബി"**

കടത്തുന്നുണ്ടെന്നും വാഹനം ലക്നൗവിലെ ബനാറസി ദാസ് കോളേജ് വഴി കടന്നുപോകുമെന്നും 1400 മണിയ്ക്ക് എൻ.സി.ബിയുടെ സോണൽ യൂണിറ്റിന് വിവരം ലഭിച്ചു. ഈ വിവരം എഴുതി രേഖപ്പെടുത്തി ലക്നൗവിലെ എൻ.സി.ബി. സോണൽ ഡയറക്ടറുടെ അടുക്കൽ ഹാജരാക്കി. ഇതിനു പിന്നാലെ എൻ.സി.ബി. ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ ഒരു സംഘം രൂപീകരിക്കുകയും അവരോട് ലക്നൗവിലെ ഉത്തർപ്രദേശ് സ്പെഷ്യൽ ടാസ്ക് ഫോഴ്സുമായി[3] സഹകരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്തു. പ്രസ്തുത ഉദ്യോഗസ്ഥർ ബാബു ബനാറസി ദാസ് കോളേജിന് ചുറ്റുമുള്ള പ്രദേശത്ത് നടത്തിയ നിരീക്ഷണത്തിനൊടുവിൽ വൈകുന്നേരം 4 മണിക്ക്, എതിർകക്ഷി മറ്റ് രണ്ട് സഹകുറ്റാരോപിതർക്കൊപ്പം സഞ്ചരിച്ചിരുന്ന കാർ തടഞ്ഞു. എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 50-ലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് അനുസൃതമായി ഒരു ഗസറ്റഡ് ഓഫീസറുടെ സാന്നിധ്യത്തിലാണ് പരിശോധന നടത്തിയത്. കാർ യാത്രക്കാരുടെ ശാരീരിക പരിശോധനയിൽ ആക്ഷേപകരമായ ഒന്നും കണ്ടെടുത്തില്ലെങ്കിലും കാറിൽ നടത്തിയ പരിശോധനയിൽ, മുൻ ബോണറ്റുമായി വൈപ്പർ ബന്ധിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന സ്ഥലത്തിനടിയിൽ ഒളിപ്പിച്ച നിലയിൽ രണ്ട് പോളിത്തീൻ പാക്കറ്റുകൾ കണ്ടെത്തി. ആദ്യ പാക്കറ്റിന് 1.740 കിലോഗ്രാമും രണ്ടാമത്തെ പാക്കറ്റിന് 1.750 കിലോഗ്രാമും ഭാരമുണ്ടായിരുന്നു. പാക്കറ്റുകളിലെ പദാർത്ഥത്തിന്റെ സാമ്പിളുകൾ ശേഖരിച്ച് മയക്കുമരുന്ന് കണ്ടെത്തൽ കിറ്റ് ഉപയോഗിച്ച് പരിശോധിച്ചപ്പോൾ, അവ ഹെറോയിൻ ആണെന്ന് കണ്ടെത്തി.

3. കാറിലുണ്ടായിരുന്നവർക്ക് ഹിന്ദിയിലും ഇംഗ്ലീഷിലും പരിജ്ഞാനം കുറവായിരുന്നതിനാൽ, മണിപ്പൂർ സ്വദേശിയും മണിപ്പൂരി ഭാഷയിൽ പ്രാവീണ്യവുമുള്ളയാളുമായ, സശസ്ത്ര സീമാ ബലിലെ[4] ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനെ വിവർത്തനത്തിനായി സ്ഥലത്തേക്ക് വിളിപ്പിച്ചു. ഇതിനു പിന്നാലെ, മൂന്ന് കുറ്റാരോപിതരുടെയും മൊഴികൾ ഇംഗ്ലീഷിൽ രേഖപ്പെടുത്തുകയും എസ്.എസ്.ബിയിലെ

3 **"യു.പി – എസ്.ടി.എഫ്"**

4 **"എസ്.എസ്.ബി"**

ഉദ്യോഗസ്ഥൻ അവ മണിപ്പൂരിയിലേക്ക് വിവർത്തനം നടത്തുകയും ചെയ്തതിന് ശേഷം കുറ്റാരോപിതരെ അറസ്റ്റ് ചെയ്തു. എന്നാൽ, എതിർകക്ഷിയുടെ മൊഴി സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്ന സമയത്ത്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ (മുഹമ്മദ് നവാസ് ഖാൻ) പേരിന്റെ സ്ഥാനത്ത് മുഹമ്മദ് ആരിഫ് ഖാൻ എന്ന പേരാണ് എസ്.എസ് ബി ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ചേർത്തത്.

4. P1S1, P2S1 എന്നിങ്ങനെ അടയാളപ്പെടുത്തിയ സാമ്പിൾ പാക്കറ്റുകൾ 2019 മാർച്ച് 27-ന് ന്യൂഡൽഹിയിലെ സെൻട്രൽ റവന്യൂ കൺട്രോൾ ലബോറട്ടറിയിലെ[5] ചീഫ് എക്സാമിനർക്ക് അയച്ചു. സാമ്പിളുകൾ പരിശോധിച്ച ശേഷം സി.ആർ.സി.എൽ തയ്യാറാക്കിയ, 2019 ഏപ്രിൽ 25-ലെ രാസപരിശോധനാ റിപ്പോർട്ടിൽ, സാമ്പിളുകളിൽ ഡയസെറ്റൈൽമോർഫിൻ അഥവാ ഹെറോയിൻ കണ്ടെത്തിയിട്ടില്ലെന്നും, എന്നാൽ അവയിൽ മോർഫീന്റെ സാന്നിധ്യം തിരിച്ചറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നും പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്.

5. ചില മൊബൈൽ നമ്പറുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കോൾ ഡീറ്റെയിൽ റെക്കോർഡുകളുടെയും[6] കസ്റ്റമർ അപ്ലിക്കേഷൻ ഫോമുകളുടെയും[7] സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ പകർപ്പുകൾ ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ട് ലക്നൗവിലെ എയർടെൽ പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡ്, വോഡഫോൺ ഐഡിയ ലിമിറ്റഡ്, റിലയൻസ് ജിയോ ഇൻഫോ കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ ലിമിറ്റഡ് എന്നീ കമ്പനികൾക്ക് 2019 ജൂലൈ 10-ന കത്തുകൾ അയച്ചു. പ്രസ്തുത മൊബൈൽ നമ്പറുകളുടെ സി.ഡി.ആർ വിശകലനം സൂചിപ്പിക്കുന്നത് എതിർകക്ഷി സഹ-കുറ്റാരോപിതരുമായും അനീഷ് @ അബ്ബാസ് എന്നയാളുമായും പതിവായി ആശയവിനിമയം നടത്തിയിരുന്നു എന്നാണ്. ദീമാപ്പൂരിലെ താമസക്കാരനായ അനീഷും മയക്കുമരുന്ന് കടത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്ന് സംശയിക്കപ്പെടുന്നയാളാണ്.

---

5 **"സി.ആർ.സി.എൽ"**

6 **"സി.ഡി.ആർ"**

7 **"സി.എ.എഫ്"**

6. എതിർകക്ഷി സമർപ്പിച്ച ജാമ്യാപേക്ഷ 2019 ജൂൺ 27-ന് ലക്നൗവിലെ സെവൻത്ത് അഡീഷണൽ ഡിസ്ട്രിക്റ്റ് ആൻഡ് സെഷൻസ് ജഡ്ജി നിരസിച്ചു. 3.300 കിലോഗ്രാം ഹെറോയിൻ, അതായത് വലിയ അളവിൽ ഹെറോയിൻ പിടിച്ചെടുത്തിട്ടുണ്ടെന്നും കുറ്റകൃത്യത്തിന്റെ ഗൗരവം കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, ജാമ്യത്തിന് അനുകൂലമായ വാദങ്ങൾ സമർഥിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലെന്നും കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു. ഈ വിധിയ്ക്കെതിരെ എതിർകക്ഷി ഹൈക്കോടതിയെ സമീപിക്കുകയും 2020 ഒക്ടോബർ 1-ലെ അപവദിത ഉത്തരവിലൂടെ ഹൈക്കോടതി ജാമ്യാപേക്ഷ അനുവദിക്കുകയും ചെയ്തു.

7. സഹ-കുറ്റാരോപിതനായ റാഫിയുദ്ദീൻ ഓടിച്ചിരുന്ന വാഹനത്തിലെ സഹയാത്രികൻ മാത്രമായിരുന്നു തന്നെന്നും വാഹനത്തിന്റെ മുൻവശത്തെ ബോണറ്റിൽ ഘടിപ്പിച്ച വൈപ്പറിൽ നിന്നാണ് നിരോധിത വസ്തു കണ്ടെടുത്തത് എന്നതിനാൽ താൻ ബോധപൂർവ്വം അത് കൈവശം വച്ചിട്ടില്ലെന്നും തനിക്ക് അതേപ്പറ്റി അറിവുണ്ടായിരുന്നിലെന്നുമാണ് എതിർകക്ഷി ഹൈക്കോടതിയിൽ വാദിച്ചത്. ഇത് കൂടാതെ, എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിലെ 42, 50 എന്നീ വകുപ്പുകളിലെ വ്യവസ്ഥകൾ ബന്ധപ്പെട്ടവർ പാലിച്ചിട്ടില്ലെന്നും എതിർകക്ഷി വാദിച്ചു. നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 67-ന കീഴിൽ എതിർകക്ഷി നൽകിയ മൊഴി അദ്ദേഹത്തിന് കൃത്യമായി വിശദീകരിച്ചു നൽകിയില്ല എന്ന വാദവും എതിർകക്ഷി ഉന്നയിച്ചു; മൊഴിയിൽ ഒപ്പുവച്ച എസ്.എസ്.ബി ഉദ്യോഗസ്ഥൻ, മൊഴിയുടെ വിവർത്തനം മുഹമ്മദ് ആരിഫ് ഖാന് (സഹകുറ്റാരോപിതൻ) മണിപ്പൂരി ഭാഷയിൽ വിശദീകരിച്ചു നൽകിയിട്ടുണ്ടെന്ന് സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയതിൽ നിന്ന് ഇത് വ്യക്തമാണ്. നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ, എതിർകക്ഷിയുടെ പേര് മുഹമ്മദ് നവാസ് ഖാൻ എന്നാണ്. ജാമ്യാപേക്ഷ അനുവദിച്ചുകൊണ്ട് ഹൈക്കോടതി ഇപ്രകാരം നിരീക്ഷിച്ചു:

"ഇരുകക്ഷികളുടെയും അഭിഭാഷകരുടെ വാദങ്ങൾ കേൾക്കുകയും, റിക്കവറി മെമ്മോ, എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 67 പ്രകാരം രേഖപ്പെടുത്തിയ, അപേക്ഷകന്റേതെന്ന് പറയപ്പെടുന്ന മൊഴി, ശ്രീ എൽ.എച്ച്. കപിന്റെ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തൽ എന്നിവ പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്തതിൽ നിന്ന്, റാഫിയുദ്ദീൻ ഓടിച്ചിരുന്ന വാഹനത്തിന്റെ മുൻവശത്തെ ബോണറ്റിൽ ഘടിപ്പിച്ച വൈപ്പറിൽ നിന്നാണ് നിരോധിത വസ്തുക്കൾ കണ്ടെത്തിയതെന്നും അപേക്ഷകൻ ആരിഫ് ഖാനോടൊപ്പം പ്രസ്തുത വാഹനത്തിൽ യാത്ര ചെയ്യുകയായിരുന്നുവെന്നുമുള്ള വസ്തുതകളിൽ തർക്കമില്ലെന്ന് വ്യക്തമാണ്. അപേക്ഷകന്റെ പക്കൽ നിന്ന് ഒന്നും കണ്ടെടുത്തിട്ടില്ലെന്നതും കോടതിയിൽ സമ്മതിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. ഇതുകൂടാതെ, ഉദ്യോഗസ്ഥർ തയ്യാറാക്കിയ സെർച്ച് മെമ്മോയിൽ, വാഹനത്തിലെ യാത്രക്കാർക്ക് ഹിന്ദിയോ ഇംഗ്ലീഷോ നന്നായി സംസാരിക്കാൻ കഴിയാത്തതിനാൽ, ലക്നൗവിലെ എസ്.എസ്.ബി IV ബറ്റാലിയനിലെ ശ്രീ എൽ.എച്ച്. കപിനോട് അതിന്റെ ഉള്ളടക്കം അവർക്ക് വിശദീകരിച്ച് കൊടുക്കാനായി സ്ഥലത്തെത്താൻ അഭ്യർത്ഥിച്ചതായി ഉദ്യോഗസ്ഥർ വ്യക്തമായി പരാമർശിച്ചിട്ടുണ്ട്. എതിർ സത്യവാങ്മൂലത്തിന്റെ അനുബന്ധം നമ്പർ 3 പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, അപേക്ഷകന്റെ പേര് മൊഴിയിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, ഈ മൊഴി സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ ശ്രീ എൽ.എച്ച്. കപിൻ, അതിൽ "മുഹമ്മദ് ആരിഫ് ഖാൻ നൽകിയ മൊഴി അതേപടി വിവർത്തനം ചെയ്യുകയും, അത് രേഖപ്പെടുത്തി വായിച്ചു കേൾപ്പിച്ച ശേഷം മണിപ്പൂരി ഭാഷയിൽ വിശദീകരിച്ചു കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു" എന്ന് പരാമർശിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു വ്യക്തമാകുന്നു. അത്തരത്തിൽ, അപേക്ഷകനല്ല, മറിച്ച് മുഹമ്മദ് ആരിഫ് ഖാനാണ് മൊഴി വിശദീകരിച്ച് കൊടുത്തതെന്നും കീഴ്ക്കോടതിയിൽ പരാതിയ്ക്കൊപ്പം ഈ മൊഴിയും സമർപ്പിച്ചിരുന്നുവെന്നും കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, മുഹമ്മദ് നവാസിന്റെ (അപേക്ഷകൻ) പേരിന്റെ സ്ഥാനത്ത് മുഹമ്മദ് ആരിഫ് ഖാൻ എന്ന് ചേർത്തത് യദൃശ്ചയാ സംഭവിച്ച പിഴവാണെന്ന് എതിർകക്ഷിയുടെ അഭിഭാഷകൻ ഈ ഘട്ടത്തിൽ വാദിക്കുന്നത്

അംഗീകരിക്കാനാകില്ല. അപേക്ഷകന് ക്രിമിനൽ പശ്ചാത്തലമില്ലെന്നതും തർക്കമില്ലാത്തതാണ്."

8. **ടോഫാൻ സിംഗ് വേഴ്സസ് സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് തമിഴ്നാട്**[8] കേസിൽ, എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 67 പ്രകാരം നൽകുന്ന കുറ്റസമ്മത മൊഴി തെളിവായി സ്വീകരിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന് കോടതി വിധിച്ചിട്ടുള്ള സാഹചര്യത്തിൽ, എതിർകക്ഷിയുടെ മൊഴിയിൽ താൻ ആശ്രയിക്കുന്നില്ലെന്ന് അപ്പീൽവാദിയ്ക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായ അഡീഷണൽ സോളിസിറ്റർ ജനറൽ[9] ശ്രീ എസ്. വി രാജു വാദിച്ചു. അതേസമയം, ജാമ്യം അനുവദിച്ച ഹൈക്കോടതി ഇനിപ്പറയുന്ന മൂന്ന് നിർണായക സാഹചര്യങ്ങൾ പരിഗണിച്ചില്ലെന്നും എ.എസ്.ജി ബോധിപ്പിച്ചു:

(i) വാഹനത്തിൽ നിന്ന് 3.300 കിലോഗ്രാം എന്ന വലിയ അളവിലാണ് നിരോധിതവസ്തുവായ മോർഫിൻ കണ്ടെത്തിയിട്ടുള്ളത്;

(ii) നാഗാലാൻഡിലെ ദിമാപൂരിൽ നിന്ന് ഉത്തർപ്രദേശിലെ റാംപൂരിലേക്കുള്ള ദൂരം മുഴുവൻ പ്രസ്തുത വാഹനത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുകയായിരുന്നുവെന്ന് എതിർകക്ഷി സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ട്;

(iii) കുറ്റാരോപിതർ ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന മൊബൈൽ ഫോണുകളുടെ കോൾ ഡാറ്റാ രേഖകൾ പരാതിയിൽ പട്ടികപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കുറ്റാരോപിതർ പരസ്പരം ആശയവിനിമയം നടത്തിയിരുന്നെന്ന് വ്യക്തമാക്കുന്ന ഒരു ഫ്ലോ ചാർട്ട് പരാതിയിൽ ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

9. ഇതുകൂടാതെ ഇനിപ്പറയുന്ന വസ്തുതകളും എ.എസ്.ജി കോടതിയിൽ ഉന്നയിച്ചു:

---

8 (2021) 4 എസ്.സി.സി 1

9 **"എ.എസ്.ജി"**

(i) പൊതുസ്ഥലത്ത് വച്ച് ഒരു സ്വകാര്യ വാഹനം പരിശോധിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ, എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിലെ 42-ആം വകുപ്പിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കണമെന്ന് ഈ കോടതി മുൻകാല ഉത്തരവുകളിൽ വിധിച്ചിട്ടുണ്ട്;

(ii) പരാതിയുടെ ഉള്ളടക്കത്തിൽ നിന്നുതന്നെ എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിലെ 42-ആം വകുപ്പിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കപ്പെട്ടിരുന്നുവെന്ന് വ്യക്തമാണ്;

(iii) എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 42-ലെ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ എന്നത് വിചാരണയിൽ പരിശോധിക്കപ്പെടേണ്ട വിഷയമാണെന്ന് ഈ കോടതി പല വിധിന്യായങ്ങളിലൂടെ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്;

(iv) കുറ്റാരോപിതൻ ഒരു നർക്കോട്ടിക്ക് ലഹരിമരുന്ന് ബോധപൂർവം കൈവശം വച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 54 പ്രകാരം അനുമാനിക്കാവുന്നതാണ്.

മേൽപ്പറഞ്ഞ കാരണങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, പ്രത്യേകിച്ച് എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 37(1)(b)(ii)-ലെ വ്യവസ്ഥകൾ കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, എതിർകക്ഷിയ്ക്ക് ജാമ്യം അനുവദിക്കാനുള്ള സാഹചര്യം നിലനിൽക്കുന്നില്ലെന്ന് ബഹുമാനപ്പെട്ട എ.എസ്.ജി കോടതിയിൽ ബോധിപ്പിച്ചു.

10. മേൽപ്പറഞ്ഞ സാഹചര്യങ്ങൾക്ക് പുറമേ, എതിർകക്ഷിയെ ജാമ്യത്തിൽ വിട്ടയച്ചതിന് ശേഷം, ലക്നൗവിലെ സെഷൻസ് ജഡ്ജിയുടെ മുൻപാകെ ഹാജരാകുന്നതിൽ അദ്ദേഹം നിരന്തരം മുടക്കം വരുത്തിയെന്നും തത്ഫലമായി അദ്ദേഹത്തിന് മേൽ കുറ്റം

ചുമത്താൻ കഴിയാതെ വന്നതിനാൽ ക്രമേണ അദ്ദേഹത്തിനെതിരെ ജാമ്യമില്ലാ വാറണ്ട് പുറപ്പെടുവിക്കേണ്ടി വന്നെന്നും ബഹുമാനപ്പെട്ട എ.എസ്.ജി ബോധിപ്പിച്ചു.

11. മറുവശത്ത്, നിലവിലെ കേസിൽ, എതിർകക്ഷി യാത്ര ചെയ്യുകയായിരുന്ന വാഹനത്തിൽ ഒളിപ്പിച്ച നിലയിലാണ് നിരോധിതവസ്തു കണ്ടെടുത്തതെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് വേണ്ടി ഹാജരായ ബഹുമാനപ്പെട്ട അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ രാകേഷ് ദഹിയ വാദിച്ചു. അതുകൊണ്ട് തന്നെ, എതിർകക്ഷി ബോധപൂർവം നിരോധിത വസ്തു കൈവശം വച്ചുവെന്ന് പറയാനാകില്ല. എതിർകക്ഷി വാഹനത്തിന്റെ ഉടമയോ ഡ്രൈവറോ അല്ലെന്നും, അതിനാൽ എതിർകക്ഷിയെ ജാമ്യത്തിൽ വിട്ടയച്ച ഹൈക്കോടതിയുടെ നടപടിയിൽ തെറ്റ് കണ്ടെത്താനാകില്ലെന്നും ബഹുമാനപ്പെട്ട അഭിഭാഷകൻ വാദിച്ചു.

12. ഈ ഘട്ടത്തിൽ, താഴെപ്പറയുന്ന വസ്തുതകൾ പരിഗണിക്കേണ്ടതുണ്ട്:

(i) ലക്നൗവിൽ വച്ച് തടഞ്ഞ വാഹനം ദിമാപൂരിൽ (നാഗാലാൻഡ്) നിന്ന് റാംപൂരിലേക്ക് (ഉത്തർപ്രദേശ്) പോകുകയായിരുന്നു;

(ii) 3.300 കിലോ എന്ന വാണിജ്യപരമായ അളവിലാണ് വാഹനത്തിൽ ലഹരിമരുന്ന് ഒളിപ്പിച്ച നിലയിൽ കണ്ടെത്തിയത്;

(iii) എതിർകക്ഷി അജ്ഞാതനായ ഒരു യാത്രക്കാരനല്ല, മറിച്ച് പ്രോസിക്യൂഷൻ പറയുന്നതനുസരിച്ച്, സഹ-കുറ്റാരോപിതരുമായി അടുത്ത ബന്ധം പുലർത്തിയിരുന്ന ഒരു വ്യക്തിയാണ്.

13. ജാമ്യം അനുവദിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഹൈക്കോടതി ഉത്തരവ് വിലയിരുത്തുന്നതിൽ ഈ കോടതിയെ നയിക്കുന്ന തത്വങ്ങൾ **പ്രശാന്ത കുമാർ സർക്കാർ വേഴ്സസ് ആഷിസ് ചാറ്റർജി** [10] കേസിൽ സംക്ഷിപ്തമായി പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. **പ്രശാന്ത കുമാർ** (മേൽപരാമർശം) കേസിൽ, 1860-ലെ ഇന്ത്യൻ ശിക്ഷാ നിയമത്തിലെ[11] വകുപ്പ് 302 പ്രകാരം ശിക്ഷാർഹമായ ഒരു കുറ്റകൃത്യം ചെയ്തെന്ന് ആരോപിക്കപ്പെട്ട വ്യക്തി സമർപ്പിച്ച നിരവധി ജാമ്യാപേക്ഷകൾ വിചാരണക്കോടതി തള്ളിക്കളഞ്ഞപ്പോൾ, ഹൈക്കോടതി ജാമ്യാപേക്ഷ അനുവദിച്ചു. രണ്ടംഗ ബെഞ്ചിനുവേണ്ടി വിധി പ്രസ്താവിച്ച ജസ്റ്റിസ് ഡി.കെ. ജെയിൻ ഇങ്ങനെ നിരീക്ഷിച്ചു:

> "9. ...കുറ്റാരോപിതന് ജാമ്യം അനുവദിക്കുകയോ നിരസിക്കുകയോ ചെയ്തുകൊണ്ട് ഹൈക്കോടതി പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഒരു ഉത്തരവിൽ ഈ കോടതി സാധാരണയായി ഇടപെടാറില്ല. എന്നാൽ, പ്രസ്തുത വിഷയവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഈ കോടതി നിരവധി വിധിന്യായങ്ങളിലൂടെ വ്യവസ്ഥാപിതമാക്കിയിട്ടുള്ള അടിസ്ഥാന തത്വങ്ങൾ കർശനമായി പാലിച്ചുകൊണ്ട്, വിവേകപൂർവ്വം, ജാഗ്രതയോടെ വിവേചനാധികാരം പ്രയോഗിക്കാൻ ഹൈക്കോടതിയ്ക്കും തുല്യ ഉത്തരവാദിത്വമുണ്ട്. ജാമ്യാപേക്ഷ പരിഗണിക്കുന്ന കോടതി, മറ്റ് സാഹചര്യങ്ങൾക്കൊപ്പം താഴെപ്പറയുന്ന ഘടകങ്ങൾ കൂടി പരിഗണിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നത് വ്യവസ്ഥാപിതമായ നിയമമാണ്:
>
> (i) കുറ്റാരോപിതൻ കുറ്റകൃത്യം ചെയ്തുവെന്ന് വിശ്വസിക്കാൻ പ്രഥമദൃഷ്ട്യാ അല്ലെങ്കിൽ യുക്തിസഹമായ എന്തെങ്കിലും കാരണമുണ്ടോ;
>
> (ii) ആരോപണത്തിന്റെ സ്വഭാവവും ഗൗരവവും;
>
> (iii) കുറ്റം ചെയ്തെന്ന് തെളിഞ്ഞാൽ ലഭിച്ചേക്കാവുന്ന ശിക്ഷയുടെ തീവ്രത;
>
> (iv) ജാമ്യത്തിൽ വിട്ടയച്ചാൽ കുറ്റാരോപിതൻ ഒളിവിൽ പോകാനോ ഓടിപ്പോകാനോ ഉള്ള സാധ്യത;

10 (2010) 14 എസ്.സി.സി 496

11 **"ഐ.പി.സി"**

(v) കുറ്റാരോപിതന്റെ സ്വഭാവം, പെരുമാറ്റം, സാമ്പത്തിക ശേഷി, സ്ഥാനം, പദവി;

(vi) കുറ്റകൃത്യം ആവർത്തിക്കപ്പെടാനുള്ള സാധ്യത;

(vii) സാക്ഷികൾ സ്വാധീനിക്കപ്പെടുമോ എന്ന യുക്തിസഹമായ ആശങ്ക;

(viii) ജാമ്യം അനുവദിക്കുന്നത് മൂലം ന്യായം അട്ടിമറിക്കപ്പെടാനുള്ള അപകട സാധ്യത.

**14. മഹിപാൽ വേഴ്സസ് രാജേഷ് കുമാർ @ പൊല്ല & മറ്റൊരാൾ**[12] കേസിലെ വിധിന്യായത്തിൽ, ഈ കോടതി **പ്രശാന്ത കുമാർ** (മേൽപരാമർശം) കേസിൽ പുറപ്പെടുവിച്ച വിധി പരാമർശിച്ചിരുന്നു. പ്രസ്തുത കേസിൽ, ഐ.പി.സി വകുപ്പ് 302 പ്രകാരം ശിക്ഷാർഹമായ കുറ്റകൃത്യം ചെയ്തെന്ന ആരോപണം നേരിടുന്ന വ്യക്തിയ്ക്ക് ഹൈക്കോടതി ജാമ്യം അനുവദിച്ചിരുന്നു. കോടതിക്ക് വേണ്ടി വിധി പ്രസ്താവിച്ച ഞങ്ങളിലൊരാൾ (ജസ്റ്റിസ് ഡി. വൈ ചന്ദ്രചൂഡ്), ജാമ്യം റദ്ദാക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു അപേക്ഷ തീർപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള മാനദണ്ഡം വ്യവസ്ഥാപിക്കുകയുണ്ടായി:

"14. ഒരു കുറ്റാരോപിതനെ ജാമ്യത്തിൽ വിടാനുള്ള വ്യവസ്ഥ വ്യക്തിസ്വാതന്ത്ര്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതാണ്. അതുകൊണ്ടാണ് ജാമ്യം അനുവദിച്ചുകൊണ്ട് ഹൈക്കോടതി പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഒരു ഉത്തരവിൽ ഈ കോടതി സാധാരണയായി ഇടപെടാത്തത്. എന്നാൽ ജാമ്യം നല്കാൻ ഹൈക്കോടതിയ്ക്കുള്ള വിവേചനാധികാരം വേണ്ടത്ര വിചിന്തനമില്ലാതെയോ ഈ കോടതിയുടെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ ലംഘിച്ചോ പ്രയോഗിക്കപ്പെടുമ്പോൾ, അത്തരമൊരു ജാമ്യ ഉത്തരവ് റദ്ദാക്കേണ്ടതുണ്ട്. മറ്റ് കാര്യങ്ങൾക്കൊപ്പം, കുറ്റാരോപിതൻ കുറ്റകൃത്യം ചെയ്തു എന്ന പ്രഥമദൃഷ്ട്യാലുള്ള വീക്ഷണം, കുറ്റകൃത്യത്തിന്റെ സ്വഭാവവും ഗൗരവവും, കുറ്റാരോപിതൻ ഏതെങ്കിലും വിധത്തിൽ വിചാരണയുടെ നടപടിക്രമങ്ങളെ തടസ്സപ്പെടുത്തുകയോ

12 (2020) 2 എസ്.സി.സി 118

നീതിനിർവഹണത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടുകയോ ചെയ്യാനുള്ള സാധ്യത തുടങ്ങിയ ഘടകങ്ങളും ജാമ്യാപേക്ഷ പരിഗണിക്കുന്ന കോടതി കണക്കിലെടുക്കേണ്ടതുണ്ട്. നീതി നടപ്പാക്കുന്നതിലെ പൊതുതാൽപ്പര്യത്തിനും കേസ് തീർപ്പാക്കുന്നതുവരെ വ്യക്തിഗത സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ സംരക്ഷണത്തിനും ഇടയിൽ ഉചിതമായ ഒരു സന്തുലിതാവസ്ഥ സൃഷ്ടിക്കാനാണ് കുറ്റാരോപിതരെ ജാമ്യത്തിൽ വിടാനുള്ള വ്യവസ്ഥ ഏർപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. എന്നിരുന്നാലും നിയമത്തിന്റെ പരിധിക്കുള്ളിലും ഈ കോടതി നിർദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥകൾ പാലിച്ചു കൊണ്ടുമാകണം ജാമ്യം അനുവദിക്കേണ്ടത്. ജാമ്യം നൽകുന്നതിനുള്ള വിവേചനാധികാരം വിനിയോഗിക്കുമ്പോൾ പരിഗണിക്കേണ്ട നിരവധി ഘടകങ്ങൾ ഓരോ കേസിന്റെയും വസ്തുതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കോടതി സമീകരിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയും അത് തന്നെയാണ്. രേഖകൾ വിശകലനം ചെയ്യുമ്പോൾ, കുറ്റാരോപിതൻ കുറ്റകൃത്യം ചെയ്തുവെന്ന് വിശ്വസിക്കാൻ പ്രഥമദൃഷ്ട്യാ അല്ലെങ്കിൽ യുക്തിസഹമായ ഒരു കാരണമുണ്ടോ എന്നത് ഈ നിർണ്ണയത്തിൽ അന്തർലീനമായ ഘടകമാണ്. ഈ ഘട്ടത്തിൽ, രേഖകളിലുള്ള തെളിവുകൾ വിശദമായി പരിശോധിച്ച് കോടതി ഒരു നിർണ്ണായക കണ്ടെത്തൽ നടത്തേണ്ട ആവശ്യമില്ല.

[...]

16. ജാമ്യാപേക്ഷ പരിഗണിക്കുന്ന കോടതി പ്രസക്തമായ ഘടകങ്ങൾ പരിഗണിക്കുന്നതിൽ പരാജയപ്പെട്ടാൽ, ജാമ്യം അനുവദിച്ചുകൊണ്ട് പ്രസ്തുത കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ് അപ്പീൽ കോടതിക്ക് ന്യായമായും മാറ്റിവയ്ക്കാം. **അതായത്, വേണ്ടത്ര വിചിന്തനമില്ലാതെയോ രേഖകളിലുള്ള തെളിവുകളിൽ നിന്ന് പ്രഥമദൃഷ്ട്യാ ഉത്ഭവിക്കുന്ന നിഗമനം കണക്കിലെടുക്കാതെയോ ആണോ ജാമ്യം അനുവദിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചിരിക്കുന്നതെന്ന് പരിശോധിക്കാൻ അപ്പീൽ കോടതിയ്ക്ക് ബാധ്യതയുണ്ട്.** അതായത്, കുറ്റകൃത്യത്തിന്റെ ഗൗരവവും ശിക്ഷയുടെ തീവ്രതയും കണക്കിലെടുത്ത്, രേഖകളിലുള്ള തെളിവുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, കുറ്റാരോപിതൻ

കുറ്റകൃത്യം ചെയ്തുവെന്ന് വിശ്വസിക്കാൻ പ്രഥമദൃഷ്ട്യാ അല്ലെങ്കിൽ യുക്തിസഹമായ കാരണം നിലവിലുണ്ടോ എന്ന് ഈ കോടതി വിലയിരുത്തേണ്ടതുണ്ട്.

**(ഊന്നൽ കൂട്ടിച്ചേർത്തിരിക്കുന്നു)**

15. **മഹിപാൽ** (മേൽപരാമർശം) കേസിൽ നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട ഇരട്ട നിബന്ധനകൾ പിന്നീട് **പ്രഭാകർ തിവാരി വേഴ്സസ് സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് ഉത്തർപ്രദേശ്**[13] കേസിലും ഈ കോടതി അവലംബിച്ചു.

16. എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമം പ്രകാരമുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങൾക്ക് ജാമ്യം നൽകുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട്, **യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ വേഴ്സസ് ശിവശങ്കർ കേസരി**[14] കേസിൽ, എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 37 പ്രകാരമുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിക്കാതെ ജാമ്യം അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത് റദ്ദാക്കാമെന്ന് ഈ കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു. കൂടാതെ, **യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ വേഴ്സസ് പ്രതീക് ശുക്ല**[15] കേസിൽ, ഇരുകക്ഷികളുടെയും വാദങ്ങളും എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമം പ്രകാരമുള്ള ഒരു കുറ്റകൃത്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ആരോപണങ്ങളുടെ ഗൗരവവും സംബന്ധിച്ച് വേണ്ടത്ര വിചിന്തനം നടത്താതെ ഹൈക്കോടതി ജാമ്യം അനുവദിച്ചുവെന്നത് ജാമ്യം റദ്ദാക്കാനുള്ള സാധുവായ കാരണമാണെന്ന് രണ്ടംഗ ബെഞ്ചിനുവേണ്ടി വിധി പ്രസ്താവിച്ച ഞങ്ങളിൽ ഒരാൾ (ജസ്റ്റിസ് DY ചന്ദ്രചൂഡ്) നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്.

13 (2020) 11 എസ്.സി.സി 648

14 (2007) 7 എസ്.സി.സി 798

15 (2021) 5 എസ്.സി.സി 430

17. എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിന് കീഴിലുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കേസുകളിൽ, നിയമത്തിലെ 37-ആം വകുപ്പിലുള്ള വ്യവസ്ഥകൾക്ക് അനുസൃതമായാണ് ജാമ്യം അനുവദിക്കുന്നത്. 37-ആം വകുപ്പിൽ ഇപ്രകാരം പറയുന്നു:

"(1) 1973-ലെ ക്രിമിനൽ നടപടിക്രമ നിയമസംഹിതയിലെ (1974-ലെ 2) വ്യവസ്ഥകൾ എന്തുതന്നെയായാലും,-

(a) ഈ നിയമത്തിന് കീഴിൽ ശിക്ഷാർഹമായ എല്ലാ കുറ്റകൃത്യങ്ങളും കോഗ്നിസബിൾ ആയിരിക്കും;

**(b) [വകുപ്പ് 19 അല്ലെങ്കിൽ വകുപ്പ് 24 അല്ലെങ്കിൽ വകുപ്പ് 27 എ പ്രകാരമുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങളിൽ അല്ലെങ്കിൽ വാണിജ്യപരമായ അളവുകൾ ഉൾപ്പെടുന്ന കുറ്റകൃത്യങ്ങളിൽ] ആരോപണം നേരിടുന്ന ഒരു വ്യക്തിയെയും താഴെ പറയുന്ന നിബന്ധനകൾ പാലിക്കാത്ത പക്ഷം ജാമ്യത്തിലോ സ്വന്തം ബോണ്ടിലോ മോചിപ്പിക്കരുത്–**

**(i) അത്തരത്തിലുള്ള മോചനത്തിനുള്ള അപേക്ഷയെ കോടതിയിൽ എതിർക്കാൻ പബ്ലിക്ക് പ്രോസിക്യൂട്ടർക്ക് അവസരം നൽകിയിരിക്കണം, കൂടാതെ**

**(ii) ജാമ്യത്തിനുള്ള അപേക്ഷയെ പബ്ലിക്ക് പ്രോസിക്യൂട്ടർ എതിർക്കുന്ന പക്ഷം, കുറ്റാരോപിതൻ അത്തരത്തിലുള്ള കുറ്റകൃത്യം ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നും ജാമ്യത്തിൽ വിട്ടയച്ചാൽ ഒരു കുറ്റകൃത്യത്തിലും ഏർപ്പെടാൻ സാധ്യതയില്ലെന്നും വിശ്വസിക്കാൻ യുക്തിസഹമായ കാരണങ്ങളുണ്ടെന്ന് കോടതിയ്ക്ക് ബോധ്യപ്പെടണം.**

(2) 1973-ലെ ക്രിമിനൽ നടപടിക്രമ നിയമസംഹിതയിലും (1974-ലെ 2) ജാമ്യം അനുവദിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നിലവിൽ പ്രാബല്യത്തിലുള്ള മറ്റേതെങ്കിലും

നിയമത്തിലും നിഷ്കർഷിച്ചിട്ടുള്ള പരിമിതികൾക്ക് പുറമേയാണ് ഉപ-വകുപ്പ് (1)-ലെ ഖണ്ഡം (b)-യിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള, ജാമ്യം അനുവദിക്കുന്നതിനുള്ള പരിമിതികൾ.

**(ഊന്നൽ കൂട്ടിച്ചേർത്തിരിക്കുന്നു)**

18. വകുപ്പ് 37(1)(b)(ii) പ്രകാരം, വകുപ്പുകൾ 19, 24 അല്ലെങ്കിൽ 27A പ്രകാരം ശിക്ഷാർഹമായ കുറ്റകൃത്യങ്ങൾക്കും വാണിജ്യപരമായ അളവുകൾ ഉൾപ്പെടുന്ന കുറ്റകൃത്യങ്ങൾക്കും ജാമ്യം നൽകുന്നതിനുള്ള പരിമിതികൾ ഇവയാണ്:

(i) ജാമ്യാപേക്ഷയെ എതിർക്കാൻ പ്രോസിക്യൂട്ടർക്ക് അവസരം നൽകണം; കൂടാതെ

(ii) താഴെപ്പറയുന്നവ 'വിശ്വസിക്കാനുള്ള യുക്തിസഹമായ കാരണങ്ങൾ' ഉണ്ടാകണം:

(a) കുറ്റാരോപിതൻ അത്തരമൊരു കുറ്റകൃത്യം ചെയ്തിട്ടില്ല;

(b) കുറ്റാരോപിതനെ ജാമ്യത്തിൽ വിട്ടയച്ചാൽ അയാൾ ഒരു കുറ്റകൃത്യവും ചെയ്യാൻ സാധ്യതയില്ല.

19. കുറ്റാരോപിതർ കുറ്റം *ചെയ്തിട്ടില്ല* എന്ന് 'വിശ്വസിക്കാനുള്ള യുക്തിസഹമായ കാരണങ്ങൾ' ഉണ്ടായിരിക്കണം എന്നാണ് ജാമ്യം അനുവദിക്കാനുള്ള അളവുകോലായി നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളത്. **ശിവശങ്കർ കേസരി** (മേൽപരാമർശം) കേസിൽ, 'വിശ്വസിക്കാനുള്ള യുക്തിസഹമായ കാരണങ്ങൾ' എന്ന പ്രയോഗത്തെ വ്യാഖ്യാനിച്ചുകൊണ്ട് ഈ കോടതിയുടെ രണ്ടംഗ ബെഞ്ച് ഇപ്രകാരം വിധിച്ചു:

"7. **"യുക്തിസഹമായ കാരണങ്ങൾ" എന്ന പ്രയോഗമാണ് വകുപ്പ് 37(1)(b)(ii)-ൽ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്. പ്രഥമദൃഷ്ട്യാലുള്ള കാരണങ്ങൾ എന്നതിനേക്കാൾ കൂടുതൽ വ്യാപ്തി ഈ പ്രയോഗത്തിനുണ്ട്. കുറ്റാരോപിതന് മേൽ ചുമത്തിയ കുറ്റകൃത്യം അയാൾ ചെയ്തിട്ടില്ലെന്ന് വിശ്വസിക്കാനുള്ള, സാരവത്തും സംഭവ്യവുമായ കാരണങ്ങളെ അത് സൂചിപ്പിക്കുന്നു. യുക്തിസഹമായ ഈ വിശ്വാസത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി കൂടുതൽ വിചിന്തനം നടത്തുമ്പോൾ, കുറ്റാരോപിതൻ അയാൾക്ക് മേൽ ചുമത്തിയിട്ടുള്ള കുറ്റകൃത്യം ചെയ്തിട്ടില്ലെന്ന ബോധ്യം രേഖപ്പെടുത്തിയതിനെ ന്യായീകരിക്കാൻ സഹായിക്കുന്ന വസ്തുതകളും സാഹചര്യങ്ങളും വെളിപ്പെടുകയും വേണം.**

8. യുക്തിസഹമായി പ്രവർത്തിക്കാൻ ബാധ്യസ്ഥനായ ഒരു വ്യക്തിയ്ക്ക് അറിയാവുന്ന അല്ലെങ്കിൽ അറിയേണ്ട സാഹചര്യങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവേകബുദ്ധിയെന്നാണ് നിയമത്തിന്റെ ഭാഷയിൽ 'യുക്തിസഹം' എന്ന പദത്തിന്റെ പ്രഥമദൃഷ്ട്യാലുള്ള അർഥം. "യുക്തിസഹം' എന്ന വാക്കിന് കൃത്യമായ ഒരു നിർവചനം നൽകുക ദുഷ്കരമാണ്."

> "7. ...'യുക്തിസഹം' എന്ന വാക്കിന് കൃത്യമായ നിർവചനം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത് യുക്തിരഹിതമാണെന്ന് *സ്റ്റൗഡിന്റെ ജൂഡീഷ്യൽ നിഘണ്ടുവിന്റെ* 4-ാം പതിപ്പിലെ പേജ് 2258-ൽ പറയുന്നുണ്ട്. ഒരു വ്യക്തിയുടെ പ്രകൃതം, അയാൾ ചിന്തിക്കുന്ന കാലം, സാഹചര്യങ്ങൾ എന്നിവ അനുസരിച്ച് യുക്തിയിൽ നിന്ന് ഉത്ഭവിക്കുന്ന നിഗമനങ്ങൾ വ്യത്യാസപ്പെടുന്നു. പഴയ പണ്ഡിത യുക്തിയ്ക്ക് അടിസ്ഥാനമായ ന്യായവാദം ഇപ്പോൾ ഒരു കുട്ടിയുടെ കളിപ്പാട്ടത്തിന്റെ കിലുക്കം പോലെയാണ് തോന്നുന്നത്."

*(മുൻസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ ഓഫ് ഡൽഹി വേഴ്സസ് ജഗൻ നാഥ് അശോക് കുമാർ* [(1987) 4 എസ്.സി.സി 497] (എസ്.സി.സി പേജ് 504, ഖണ്ഡിക 7), *ഗുജറാത്ത് വാട്ടർ സപ്ലൈ ആൻഡ് സീവറേജ് ബോർഡ് വേഴ്സസ് യുണീക്ക് ഇറക്ടേഴ്സ് (ഗുജറാത്ത്) (പ്രൈവറ്റ്) ലിമിറ്റഡ്*[(1989) 1 എസ്.സി.സി. 532] എന്നീ കേസുകൾ കാണുക)

[...]

10. "യുക്തിസഹം" എന്ന വാക്കിന്റെ അർത്ഥം "യുക്തിക്ക് അനുസൃതമായി" എന്നാണ്. ആത്യന്തികമായി വിലയിരുത്തിയാൽ, ഒരു പ്രത്യേക പ്രവൃത്തി യുക്തിസഹമാണോ അല്ലയോ എന്നത് ഒരു പ്രത്യേക സന്ദർഭത്തിലെ സാഹചര്യങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുമെന്നതാണ് വസ്തുത. (*മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ ഓഫ് ഗ്രേറ്റർ മുംബൈ വേഴ്സസ് കമല മിൽസ് ലിമിറ്റഡ്* [(2003) 6 എസ്.സി.സി 315] കേസ് കാണുക)

11. നിയമത്തിലെ 37-ആം വകുപ്പുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ജാമ്യാപേക്ഷ പരിഗണിക്കുന്ന കോടതി കുറ്റാരോപിതൻ കുറ്റക്കാരനല്ലെന്ന കണ്ടെത്തൽ രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതില്ല. കുറ്റാരോപിതനെ ജാമ്യത്തിൽ വിട്ടയക്കണോ എന്നത് പരിശോധിക്കുകയെന്ന പരിമിതമായ ഉദ്ദ്യേശം പൂർത്തീകരിക്കാൻ വേണ്ടി മാത്രമാണ്, കുറ്റാരോപിതൻ കുറ്റക്കാരനല്ലെന്ന് വിശ്വസിക്കാനുള്ള യുക്തിസഹമായ കാരണങ്ങൾ നിലനിൽക്കുന്നുണ്ടോ എന്ന് പരിശോധിക്കാനും ഉണ്ടെങ്കിൽ അത്തരം കാരണങ്ങൾ തൃപ്തികരമാണെന്ന് രേഖപ്പെടുത്താനും കോടതിയോട് ആവശ്യപ്പെടുന്നത്. അതായത്, കോടതി ജാമ്യാപേക്ഷ പരിഗണിക്കുന്നത് കുറ്റാരോപിതനെ കുറ്റവിമുക്തനാക്കാനുള്ള

വിധി പ്രഖ്യാപിക്കാനോ പ്രസ്തുത വ്യക്തി കുറ്റക്കാരനല്ലെന്ന കണ്ടെത്തൽ രേഖപ്പെടുത്താനോ മുൻനിർത്തിയാകരുത്. "

**(ഊന്നൽ കൂട്ടിച്ചേർത്തിരിക്കുന്നു)**

20. മേൽപരാമർശിച്ച മുൻപ്രമാണ വിധിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, കുറ്റാരോപിതൻ കുറ്റം *ചെയ്തിട്ടില്ല* എന്ന് വിശ്വസിക്കാൻ യുക്തിസഹമായ കാരണങ്ങളുണ്ടോ എന്നതും അയാളെ ജാമ്യത്തിൽ വിട്ടയച്ചാൽ എന്തെങ്കിലും കുറ്റകൃത്യത്തിൽ ഏർപ്പെടാൻ സാധ്യതയുണ്ടോ എന്നും വിലയിരുത്തിയാകണം ഹൈക്കോടതിയും ഈ കോടതിയും ജാമ്യാപേക്ഷ പരിഗണിക്കേണ്ടത്. എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമം പ്രകാരം ശിക്ഷാർഹമായ കുറ്റകൃത്യങ്ങളുടെ ഗൗരവം കണക്കിലെടുത്തും രാജ്യത്ത് മയക്കുമരുന്ന് കടത്തെന്ന വിപത്തിന് തടയിടുന്നതിന് വേണ്ടിയുമാണ് എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമം പ്രകാരം ജാമ്യം അനുവദിക്കുന്നതിന് കർശന മാനദണ്ഡങ്ങൾ നിർദേശിച്ചിരിക്കുന്നത്.

21. ഈ കേസിൽ, രണ്ടു സാഹചര്യങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയാണ് ഹൈക്കോടതി എതിർകക്ഷിയ്ക്ക് ജാമ്യം അനുവദിച്ചത്, അതായത് (i) എതിർകക്ഷിയുടെ പക്കൽ നിന്ന് നിരോധിത വസ്തുക്കൾ പിടിച്ചെടുത്തിട്ടില്ല (ii) എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 67 പ്രകാരം രേഖപ്പെടുത്തിയ മൊഴിയുടെ വിവർത്തനം സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയതിൽ തെറ്റായ പേരാണ് ചേർത്തിരിക്കുന്നത്.

22. ഈ സാഹചര്യങ്ങൾ ഓരോന്നും ഞങ്ങൾ ക്രമത്തിൽ പരിശോധിക്കാം. എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 8 പ്രകാരം എതിർകക്ഷിയ്ക്ക് മേൽ ചുമത്തിയിരിക്കുന്ന കുറ്റം, പ്രസ്തുത നിയമത്തിലെ വകുപ്പുകൾ 21, 27A, 29, 60(3) പ്രകാരം ശിക്ഷാർഹമാണ്. ഒരു വ്യക്തി ഏതെങ്കിലും മയക്കുമരുന്ന് അല്ലെങ്കിൽ സൈക്കോട്രോപിക് പദാർത്ഥം കൈവശം

വയ്ക്കുന്നത് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 8 വിലക്കുന്നു. നിയമത്തിന് കീഴിലെ കുറ്റകൃത്യങ്ങൾക്കുള്ള ശിക്ഷകൾ പ്രതിപാദിക്കുന്ന 20 മുതൽ 22 വരെയുള്ള ഭാഗങ്ങളിലും കൈവശം എന്ന ആശയം ആവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. **മദൻ ലാൽ & മറ്റൊരാൾ വേഴ്സസ് സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് ഹിമാചൽ പ്രദേശ്**[16] കേസിൽ, ഈ കോടതി ഇപ്രകാരം വിധിച്ചു:

"19. ബോധപൂർവ്വമായ കൈവശം വയ്ക്കൽ ഉണ്ടായിരുന്നോ എന്നത് കേസിന്റെ വസ്തുതകളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ നിർണ്ണയിക്കേണ്ടതുണ്ട്. കുറ്റാരോപിതർ എല്ലാവരും ഒരു വാഹനത്തിൽ യാത്ര ചെയ്യുകയായിരുന്നുവെന്നും വിചാരണക്കോടതി സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ അവർ പരസ്പരം പരിചയമുള്ളവരാണെന്നും പൊതു വാഹനമല്ലാത്ത ഒരു വാഹനത്തിൽ അവർ ഒരേ ഇടത്ത് നിന്ന് എങ്ങനെ ഒരുമിച്ച് യാത്ര ചെയ്തുവെന്ന് വിശദീകരിക്കുകയോ കാണിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നുമാണ് രേഖകളിലുള്ള തെളിവുകളിൽ നിന്ന് കണ്ടെത്താനാകുന്ന വസ്തുതകൾ.

20. നിരോധിത വസ്തുക്കൾ കൈവശം വയ്ക്കുന്നത് വകുപ്പ് 20(b) പ്രകാരം കുറ്റകരമാണ്. അത്തരം വസ്തുക്കൾ കൈവശം വയ്ക്കുന്നതിനുള്ള കുറ്റകൃത്യങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട, നിയമത്തിന്റെ നാലാം അധ്യായത്തിലാണ് വകുപ്പ് 20 ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. കൈവശം വയ്ക്കൽ നിയമവിരുദ്ധമാകണമെങ്കിൽ, അത് ബോധപൂർവ്വമായ കൈവശം വയ്ക്കൽ ആയിരിക്കണമെന്ന് കോടതിയിൽ വാദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

21. നിരോധിത വസ്തു കൈവശം വയ്ക്കുന്നതിനെ അതിന് പൂരകമായ മാനസിക നിലയുമായി ബന്ധിപ്പിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ, അതായത് ബോധപൂർവമായ കൈവശമല്ലാതെ,

16 (2003) 7 എസ്.സി.സി 465

അത്തരം കൈവശത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അവബോധമില്ലാതെയുള്ള വെറും സൂക്ഷിപ്പ് മാത്രമാണെങ്കിൽ, വകുപ്പ് 20 ബാധകമല്ലെന്ന് എടുത്തു പറയേണ്ടതുണ്ട്.

22. വ്യത്യസ്ത സന്ദർഭങ്ങളിൽ വ്യത്യസ്ത മാനങ്ങൾ കൈവരുന്ന ഒരു ബഹുരൂപ പദപ്രയോഗമാണ് "കൈവശം" . സന്ദർഭോചിതമായി വ്യത്യസ്ത പശ്ചാത്തലങ്ങളിൽ ഇതിന് വ്യത്യസ്ത അർത്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കാം. *സൂപ്രണ്ടന്റ് & റിമെംബ്രൻസർ ഓഫ് ലീഗൽ അഫയേഴ്സ്, ഡബ്ല്യു.ബി. വേഴ്സസ് അനിൽ കുമാർ ഭഞ്ജ* [(1979) 4 എസ്.സി.സി 274 : 1979 എസ്.സി.സി (ക്രിമിനൽ) 1038 : എ.ഐ.ആർ 1980 എസ്.സി 52] കേസിൽ നിരീക്ഷിച്ചതുപോലെ, "കൈവശം" എന്ന പദത്തിന് എല്ലാ നിയമങ്ങളുടെയും പശ്ചാത്തലത്തിൽ, എല്ലാ സാഹചര്യങ്ങൾക്കും ഒരുപോലെ ബാധകമാകുന്ന, പൂർണ്ണമായും യുക്തിസഹവും കൃത്യവുമായ നിർവചനം തയ്യാറാക്കുക അസാധ്യമാണ്.

23. ഒരു പ്രത്യേക വസ്തുതയെക്കുറിച്ചുള്ള അവബോധമാണ് "ബോധപൂർവ്വം" എന്ന വാക്കിന്റെ അർത്ഥം. അത് മനഃപൂർവ്വമുള്ള അല്ലെങ്കിൽ ഉദ്ദേശിച്ച രീതിയിൽ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട ഒരു മാനസികാവസ്ഥയാണ്.

[...]

26. നിരോധിത വസ്തു കൈവശം വച്ചുവെന്ന് സ്ഥിരീകരിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ, അത് ബോധപൂർവ്വമല്ലാത്ത കൈവശമായിരുന്നുവെന്ന് തെളിയിക്കേണ്ടത് അത്തരം അവകാശവാദം നടത്തുന്നയാളുടെ ബാധ്യതയാണ്, എന്തെന്നാൽ എങ്ങനെയാണ പ്രസ്തുത വസ്തു അയാളുടെ കൈവശം വന്നതെന്ന് അയാൾക്ക് മാത്രം അറിവുള്ള

കാര്യമാണ്. നിയമത്തിൽ ലഭ്യമായ അനുമാനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 35 ഈ നിലപാടിന് നിയമപരമായ അംഗീകാരം നൽകുന്നുണ്ട്. നിയമവിരുദ്ധ വസ്തുക്കൾ കൈവശം വയ്ക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് അനുമാനം നടത്താൻ അനുവദിക്കുന്ന 54-ആം വകുപ്പും ഇതേ നിലപാടിൽ അധിഷ്ഠിതമാണ്."

"ബോധപൂർവ്വമുള്ള കൈവശം വയ്ക്കൽ" എങ്ങനെ നിർവചിക്കാമെന്ന് **ധരംപാൽ സിംഗ് വേഴ്സസ് സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് പഞ്ചാബ്**[17] കേസിലും കോടതി പരിശോധിച്ചിരുന്നു; നിരോധിത വസ്തുക്കൾ കൈവശമുള്ളതായി ഒരു വ്യക്തിയ്ക്ക് അറിവുണ്ടോ എന്നത് ബന്ധപ്പെട്ട കേസിന്റെ വസ്തുതകളും സാഹചര്യങ്ങളും വിലയിരുത്തി കണ്ടെത്തേണ്ടതാണെന്ന് പ്രസ്തുത വിധിന്യായത്തിൽ കോടതി പ്രസ്താവിച്ചു. ഒരു പൊതു വാഹനത്തിൽ അനവധി ആളുകൾ യാത്ര ചെയ്യുന്ന സാഹചര്യത്തിലും പരസ്പരം പരിചയമുള്ള ഏതാനും വ്യക്തികൾ ഒരു സ്വകാര്യ വാഹനത്തിൽ യാത്ര ചെയ്യുന്ന സാഹചര്യത്തിലും കൈവശം എത്രത്തോളം ബോധപൂർവ്വമായിരുന്നുവെന്ന് നിർണ്ണയിക്കുന്ന അളവുകോൽ വ്യത്യസ്തമായിരിക്കും. **മോഹൻ ലാൽ വേഴ്സസ് രാജസ്ഥാൻ സ്റ്റേറ്റ്**[18] കേസിൽ, "കൈവശം വയ്ക്കൽ" എന്ന പദത്തിന് ദുരുദ്ദേശത്തോടെയുള്ള ഭൗതിക കൈവശം; നിരോധിത വസ്തുക്കളുടെ ദുരുദ്ദേശത്തോടെയുള്ള സൂക്ഷിപ്പ്; മറച്ചുവച്ചതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആധിപത്യവും നിയന്ത്രണവും പ്രയോഗിക്കൽ; അല്ലെങ്കിൽ നിരോധിത വസ്തുക്കൾ കൈവശം ഉള്ളത് സംബന്ധിച്ച വ്യക്തിപരമായ അറിവും ആ അറിവിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ഉദ്ദ്യേശം തുടങ്ങിയ അർത്ഥങ്ങളുണ്ടാകാമെന്ന് ഈ കോടതി വിധിച്ചു.

17 (2010) 9 എസ്.സി.സി 608

18 (2015) 6 എസ്.സി.സി 222

23. ഈ കേസുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയത്തിലെ ആധാര തത്വങ്ങൾ ഊന്നിപ്പറയുന്നതിനാണ് ഞങ്ങൾ മേല്പറഞ്ഞ മുൻപ്രമാണ വിധികൾ ഉദ്ധരിച്ചത്. നടപടിക്രമങ്ങളുടെ ഈ ഘട്ടത്തിൽ, ഈ കേസിന്റെ വിചാരണ ഈ കോടതിയിൽ നടക്കുമെന്നും അതിന്റെ ഭാഗമായി തെളിവുകൾ ഈ കോടതിയിൽ ഹാജരാക്കാമെന്നും മാത്രമേ വ്യക്തമാക്കേണ്ടതുള്ളൂ.

24. എതിർകക്ഷിയുടെ പക്കൽ നിന്ന് നിരോധിത വസ്തുക്കൾ പിടിച്ചെടുത്തിട്ടില്ലെന്നുള്ള ഹൈക്കോടതിയുടെ കണ്ടെത്തൽ സംബന്ധിച്ച്, **യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ വേഴ്സസ് രത്തൻ മല്ലിക്ക്**[9] കേസിൽ, ട്രക്കിന്റെ ക്യാബിന് മുകളിൽ പ്രത്യേകം തീർത്ത ഒരു ദ്വാരത്തിനുള്ളിൽ നിന്നാണ് നിരോധിത വസ്തുക്കൾ (ഹെറോയിൻ) കണ്ടെത്തിയത് എന്നതിനാൽ എതിർകക്ഷിയുടെ 'കൈവശം' നിരോധിത വസ്തുക്കൾ ഒന്നും തന്നെ പിടിച്ചെടുത്തിട്ടില്ലെന്ന ഹൈക്കോടതിയുടെ കണ്ടെത്തൽ മാറ്റിവച്ചും പ്രസ്തുത എതിർകക്ഷിയുടെ ജാമ്യം റദ്ദാക്കിയും ഈ കോടതിയുടെ രണ്ടംഗ ബെഞ്ച് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിരോധിത വസ്തു കൈവശം വയ്ക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഒരു കണ്ടെത്തൽ നടത്തിയത് കൊണ്ടുമാത്രം വകുപ്പ് 37(1)(b)-ലെ മാനദണ്ഡങ്ങൾ പൂർത്തീകരിക്കപ്പെടില്ലെന്നും പ്രസ്തുത കേസിൽ ഹൈക്കോടതി വേണ്ടത്ര വിചിന്തനം നടത്തിയില്ലെന്നും ഈ കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു.

25. **രത്തൻ മല്ലിക്** (മേൽപരാമർശം) കേസിൽ ഈ കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച വിധിന്യായത്തോട് യോജിച്ചു കൊണ്ട്, എതിർകക്ഷിയുടെ കൈവശം നിരോധിത വസ്തുക്കൾ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്ന് അപവദിത വിധിന്യായത്തിൽ ഹൈക്കോടതി കണ്ടെത്തിയിട്ടുള്ളത് കൊണ്ടുമാത്രം എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 37(1)(b)(ii) ആവശ്യപ്പെടുന്ന തലത്തിലുള്ള സൂക്ഷ്മപരിശോധന നടത്താനുള്ള ബാധ്യതയിൽ നിന്ന് ഹൈക്കോടതിയ്ക്ക് ഒഴിവാകാനാകില്ലെന്ന് ഈ കോടതി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

---

19 (2009) 2 എസ്.സി.സി 624

26. എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 67 പ്രകാരമുള്ള പ്രസ്താവനയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, എതിർകക്ഷിയുടെ മൊഴി വിവർത്തനം ചെയ്തത് സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയതിൽ എതിർകക്ഷിയുടെ പേരിന്റെ സ്ഥാനത്ത് മുഹമ്മദ് ആരിഫ് ഖാന്റെ പേര് ചേർത്തതിന് ഹൈക്കോടതി വലിയ പ്രാധാന്യം കല്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 67 പ്രകാരമുള്ള പ്രസ്താവന സ്വീകാര്യമല്ലെന്ന് **ടോഫാൻ സിംഗ്** കേസിൽ (മേൽപരാമർശം), ഈ കോടതിയുടെ മൂന്നംഗ ബെഞ്ച് വിധിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. എന്നാൽ പ്രസ്തുത പ്രസ്താവന മാറ്റിനിർത്തിയാലും, ഈ ഘട്ടത്തിൽ വെളിപ്പെട്ടിട്ടുള്ള വസ്തുതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ജാമ്യം നിഷേധിക്കാൻ സാധുവായ കാരണങ്ങളുണ്ടെന്ന് എ.എസ്.ജി വാദിച്ചു.

27. എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 42[20] പ്രകാരമുള്ള, നടപടിക്രമങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിബന്ധനകൾ പാലിക്കപ്പെടാത്തതിനാൽ എതിർകക്ഷിയ്ക്ക് ജാമ്യം

---

20"42. വാറണ്ടോ അനുമതിയോ ഇല്ലാതെ പ്രവേശിക്കാനും തിരച്ചിൽ നടത്താനും പിടിച്ചെടുക്കാനും അറസ്റ്റ് ചെയ്യാനും ഉള്ള അധികാരം: (1) കേന്ദ്ര എക്സൈസ്, മയക്കുമരുന്ന്, കസ്റ്റംസ്, റവന്യൂ ഇന്റലിജൻസ് വകുപ്പുകളിലോ പാരാ മിലിട്ടറി ഫോഴ്സ് അല്ലെങ്കിൽ സായുധ സേന ഉൾപ്പെടെയുള്ള കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ മറ്റേതെങ്കിലും വകുപ്പിലോ (പൂൺ, ശിപായി അല്ലെങ്കിൽ കോൺസ്റ്റബിളിനേക്കാൾ ഉയർന്ന റാങ്കിലുള്ള) അംഗമായ, കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ പൊതു ഉത്തരവിലൂടെയോ പ്രത്യേക ഉത്തരവിലൂടെയോ അത്തരത്തിൽ അധികാരപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ഉദ്യോഗസ്ഥനോ അല്ലെങ്കിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ റവന്യൂ, മയക്കുമരുന്ന് നിയന്ത്രണം, എക്സൈസ്, പോലീസ് അല്ലെങ്കിൽ മറ്റേതെങ്കിലും വകുപ്പിലോ (പൂൺ, ശിപായി അല്ലെങ്കിൽ കോൺസ്റ്റബിളിനേക്കാൾ ഉയർന്ന റാങ്കിലുള്ള )അംഗമായ, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പൊതു ഉത്തരവിലൂടെയോ പ്രത്യേക ഉത്തരവിലൂടെയോ അത്തരത്തിൽ അധികാരപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ഉദ്യോഗസ്ഥനോ, വ്യക്തിഗതമായ അറിവിന്റെയോ ഏതെങ്കിലുമൊരു വ്യക്തി നൽകിയ വിവരം രേഖയിലാക്കിയതിന്റെയോ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഏതെങ്കിലും മയക്കുമരുന്ന്, അല്ലെങ്കിൽ സൈക്കോട്രോപിക് പദാർത്ഥം, അല്ലെങ്കിൽ നിയന്ത്രിത പദാർത്ഥവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട, ഈ നിയമപ്രകാരം ശിക്ഷാർഹമായ ഒരു കുറ്റകൃത്യത്തെക്കുറിച്ച് വിശ്വസനീയമായ അറിവുണ്ടെങ്കിൽ[..];

(2) ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥൻ തനിക്ക് ലഭിച്ച ഏതെങ്കിലും വിവരം ഉപവകുപ്പ് (1) പ്രകാരം എഴുതി എടുക്കുകയോ ബന്ധപ്പെട്ട നിബന്ധന അനുസരിച്ച്, തന്റെ വിശ്വാസത്തിനുള്ള കാരണങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്യുന്ന പക്ഷം, അദ്ദേഹം അതിന്റെ ഒരു പകർപ്പ് എഴുപത്തിരണ്ട് മണിക്കൂറിനുള്ളിൽ തന്റെ തൊട്ട് മുകളിലെ പദവിയിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥന് അയയ്ക്കണം."

അനുവദിക്കണമെന്ന മറ്റൊരു വാദവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിഭാഷകൻ ഹൈക്കോടതിയിലും ഈ കോടതിയിലും ഉന്നയിച്ചിരുന്നു. എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിന് കീഴിൽ നിർവചിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു കുറ്റകൃത്യം നടക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച വിവരം ലഭിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ, ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ആ വിവരങ്ങൾ രേഖയിലാക്കി 72 മണിക്കൂറിനുള്ളിൽ ഒരു മേലുദ്യോഗസ്ഥന് അയയ്ക്കണമെന്ന് വകുപ്പ് 42 വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു. പ്രസ്തുത കേസിൽ, നിരോധിത വസ്തു കടത്തുന്നത് സംബന്ധിച്ച് വിവരം ലഭിച്ചത് സോണൽ ഡയറക്ടർക്കാണെങ്കിലും, വിവരം ലഭിച്ചതിന് ശേഷം രൂപീകരിച്ച സംഘത്തിലെ ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനാണ് അത് രേഖയിലാക്കിയതെന്ന് എതിർകക്ഷി വാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. രേഖാമൂലമുള്ള വിവരം പിന്നീട് സോണൽ ഡയറക്ടർക്ക് അയയ്ക്കുകയായിരുന്നു. **കർണൈൽ സിംഗ് വേഴ്സസ് സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് ഹരിയാന**[21] കേസിൽ, സാധാരണ ഗതിയിൽ, കുറ്റകൃത്യം സംബന്ധിച്ച് ലഭിക്കുന്ന വിവരം രേഖയിലാക്കിയതിന് ശേഷമേ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ പരിശോധന, പിടിച്ചെടുക്കൽ തുടങ്ങിയ നടപടികൾ എടുക്കാൻ പാടുകയുള്ളൂ എന്നാണ് നിയമമെങ്കിലും, അടിയന്തിരവും ഉചിതവുമായ നടപടി ആവശ്യമാകുന്ന അസാധാരണ സാഹചര്യങ്ങളിൽ, കാലതാമസത്തിനുള്ള കാരണം സഹിതം പ്രസ്തുത വിവരം പിന്നീട് രേഖയിലാക്കാമെന്നും എന്ന് ഈ കോടതി വിധിച്ചു."

> "35. [...] (c) മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, 42(1), 42(2) എന്നീ വകുപ്പുകളിലെ വ്യവസ്ഥകൾ അനുസരിച്ച്, നിരോധിത വസ്തുക്കൾ സംബന്ധിച്ച് ലഭിച്ച വിവരങ്ങൾ രേഖയിലാക്കുകയും അതിന്റെ പകർപ്പ് മേലുദ്യോഗസ്ഥന് അയയ്ക്കുകയും ചെയ്തതിന് ശേഷം മാത്രമേ സാധാരണ ഗതിയിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ പ്രവേശിക്കുകയോ തിരച്ചിൽ നടത്തുകയോ പിടിച്ചെടുക്കുകയോ ചെയ്യാൻ പാടുകയുള്ളൂ. എന്നാൽ അടിയന്തര സന്ദർഭങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്ന പ്രത്യേക സാഹചര്യങ്ങളിൽ, വിവരങ്ങൾ രേഖയിലാക്കുന്നതും അതിന്റെ പകർപ്പ് മേലുദ്യോഗസ്ഥന് അയയ്ക്കുന്നതും ന്യായമായ ഒരു കാലയളവിലേക്ക്, അതായത്, പരിശോധന, പ്രവേശനം, പിടിച്ചെടുക്കൽ

21 (2009) 8 എസ്.സി.സി 539

എന്നിവ കഴിയുന്നത് വരെ നീട്ടിവയ്ക്കാവുന്നതാണ്. സാഹചര്യം എത്രത്തോളം അടിയന്തിരവും ഉചിതവുമാണ് എന്നതാണ് അവിടെ പ്രസക്തമാകുക.

(d) വകുപ്പ് 42 ലെ ഉപവകുപ്പുകൾ (1), (2) എന്നിവയിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ള നിബന്ധനകൾ തീർത്തും പാലിക്കാതിരിക്കുന്നത് അനുവദനീയമല്ലെങ്കിലും, തൃപ്തികരമായ വിശദീകരണം നൽകി കാലതാമസം വരുത്തിയാലും വകുപ്പ് 42-ലെ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിച്ചതായി കണക്കാക്കും. ഉദാഹരണത്തിന്, കാലതാമസം മൂലം കുറ്റാരോപിതൻ രക്ഷപ്പെടുകയോ സാധനങ്ങളോ തെളിവുകളോ നശിപ്പിക്കപ്പെടുകയോ ചെയ്യുമെങ്കിൽ, കുറ്റകൃത്യത്തെക്കുറിച്ച് ലഭിച്ച വിവരം അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള നടപടികൾ തുടങ്ങുന്നതിന് മുൻപ് രേഖയിലാക്കാത്തതോ അത്തരം വിവരങ്ങളുടെ പകർപ്പ് യഥാസമയം മേലുദ്യോഗസ്ഥന് അയയ്ക്കാതിരിക്കുന്നതോ ചെയ്യുന്നത് വകുപ്പ് 42-ന്റെ ലംഘനമായി കണക്കാക്കില്ല. എന്നാൽ നടപടിയെടുക്കാൻ മതിയായ സമയമുള്ള വിധം പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥൻ പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ ഉണ്ടായിരുന്നപ്പോൾ വിവരം ലഭിക്കുകയും, ലഭിച്ച വിവരങ്ങൾ രേഖയിലാക്കുന്നതിലോ അതിന്റെ പകർപ്പ് മേലുദ്യോഗസ്ഥന് അയയ്ക്കുന്നതിലോ പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥൻ പരാജയപ്പെടുകയും ചെയ്താൽ, അത് സംശയകരമായ സാഹചര്യമായി പരിഗണിക്കുകയും നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 42-ന്റെ വ്യക്തമായ ലംഘനമായി കണക്കാക്കുകയും ചെയ്യും. അതുപോലെ, പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ഒരു ഘട്ടത്തിലും വിവരങ്ങൾ രേഖയിലാക്കാതിരിക്കുകയും മേലുദ്യോഗസ്ഥനെ അറിയിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്താൽ, അത് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 42-ന്റെ വ്യക്തമായ ലംഘനമായിരിക്കും. വകുപ്പ് 42-ലെ വ്യവസ്ഥകൾ പര്യാപ്തമായിട്ടാണോ പാലിച്ചിരിക്കുന്നത് അതോ പൂർണ്ണ അർത്ഥത്തിൽ പാലിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്നത് എന്നത് ഓരോ കേസിലും പ്രത്യേകം തീരുമാനിക്കേണ്ട വസ്തുതാപരമായ ചോദ്യമാണ്. 2001-ലെ നിയമം 9 വഴി വകുപ്പ് 42 ഭേദഗതി ചെയ്തതോടെ മേൽപ്പറഞ്ഞ നിലപാട് കൂടുതൽ ശക്തമായി.

28. കൂടാതെ, എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 42 പ്രകാരം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ പാലിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്ന പ്രശ്നം വസ്തുതാപരമായ ഒരു ചോദ്യമാണെന്ന് കോടതി വിധിച്ചു. **കർണൈൽ സിംഗ്** (മേൽപരാമർശം) കേസിലെ വിധി അടുത്തിടെ **ബൂട്ടാ സിംഗ് വേഴ്സസ് സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് ഹരിയാന**[22] കേസിൽ ഈ കോടതി പിന്തുടർന്നു.

29. 2019 ഒക്ടോബർ 16 ന് ഫയൽ ചെയ്ത പരാതിയിൽ, 2019 മാർച്ച് 26-ന് ഏകദേശം 1400 മണിക്ക്, അന്നേദിവസം 1500 മണിക്കും 1700 മണിക്കും ഇടയിൽ മൂന്ന് പ്രതികളും ഉത്തർപ്രദേശിൽ എത്തുമെന്ന് വിവരം ലഭിച്ചതായി പറയുന്നു. ഈ വിവരം ഉടൻ തന്നെ രേഖപ്പെടുത്തിയതായി പരാതിയിൽ പറയുന്നു. അതിനാൽ, എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 42-ലെ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിച്ചിട്ടില്ലെന്ന വാദം പ്രഥമദൃഷ്ട്യാ തെറ്റാണ്. വിചാരണാ വേളയിൽ ഉന്നയിക്കേണ്ട ചോദ്യമാണിത്.

30. 37-ആം വകുപ്പിലെ വ്യവസ്ഥകൾ കണക്കിലെടുത്ത്, ഹൈക്കോടതി ജാമ്യാപേക്ഷ ശരിയായി വിലയിരുത്തിയിട്ടുണ്ടോ എന്ന് പരിശോധിക്കുന്നതിന് ഇനിപ്പറയുന്ന സാഹചര്യങ്ങൾ നിർണായകമാണ് :

(i) എതിർകക്ഷി നാഗാലാൻഡിലെ ദിമാപൂർ മുതൽ ഉത്തർപ്രദേശിലെ റാംപൂർ വരെയുള്ള ദൂരം മുഴുവൻ കൂറ്റാരോപിതരുമൊത്ത് പ്രസ്തുത വാഹനത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുകയായിരുന്നു;

(ii) എതിർകക്ഷി ഉപയോഗിക്കുന്ന മൊബൈൽ നമ്പറിന്റെ സി.ഡി.ആർ വിശകലനം ചെയ്തതിൽ നിന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് മറ്റ് കൂറ്റാരോപിതരെ

22 2021 എസ്.സി.സി ഓൺലൈൻ എസ്.സി 324

പരിചയമുണ്ടെന്നും അവരുമായി സ്ഥിരം ആശയവിനിമയം നടത്തിയിരുന്നെന്നും സൂചനയുണ്ടെന്ന് പരാതിയിൽ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്;

(iii) വാണിജ്യപരമായ അളവുകളിലാണ് നിരോധിത വസ്തുക്കൾ വാഹനത്തിൽ കണ്ടെത്തിയത്;

(iv) എതിർകക്ഷി മറ്റു കുറ്റാരോപിതരുമൊത്ത് സഞ്ചരിച്ചിരുന്ന വാഹനത്തിൽ നിരോധിതവസ്തുക്കൾ ഒളിപ്പിച്ചുവച്ച നിലയിലായിരുന്നു.

31. അപവദിത വിധിന്യായത്തിൽ, എതിർകക്ഷിയുടെ ശാരീരിക പരിശോധന നടത്തിയതിൽ നിരോധിത വസ്തുക്കളൊന്നും കണ്ടെത്തിയില്ലെന്ന നിരീക്ഷണം നടത്തിയതൊഴിച്ച് മേൽപ്പറഞ്ഞ സാഹചര്യങ്ങൾ ഹൈക്കോടതി അവഗണിച്ചു. താഴെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന പ്രകാരം നിരീക്ഷിക്കുക മാത്രമാണ് കോടതി ചെയ്തത്:

"[...]

മുകളിൽ പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, എൻ.ഡി.പി.എസ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 37(1)(b) നിഷ്കർഷിക്കുന്ന ഇരട്ട നിബന്ധനകൾ പാലിക്കപ്പെട്ടതായി കാണുന്നു. യുക്തിസഹമായ കാരണമുണ്ടെങ്കിൽ, അപേക്ഷകന് ജാമ്യത്തിൽ പുറത്തിറങ്ങാൻ അർഹതയുണ്ടെന്നാണ് ഈ കോടതിയുടെ കാഴ്ചപ്പാട്."

32. ഹൈക്കോടതി നിർണായക ആവശ്യകതകൾ അവഗണിച്ചുവെന്നതും ജാമ്യം അനുവദിക്കുന്നതിനുള്ള വാദം സമർത്ഥിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്ന് തീരുമാനിക്കുന്നതിന് പ്രസക്തമായ സാഹചര്യങ്ങൾക്ക് വേണ്ടത്ര പ്രാധാന്യം നല്കിയില്ലെന്നതും വ്യക്തമാണ്. ഇത്തരത്തിലുള്ള ന്യൂനതകൾ മൂലം, ഹൈക്കോടതിയുടെ ഉത്തരവ് നിലനിൽക്കില്ല. ഇത് കൂടാതെ,

എതിർകക്ഷിയുടെ ജാമ്യകാലാവധി നീട്ടിയതിന് ശേഷം അദ്ദേഹം ക്രിമിനൽ വിചാരണയിൽ നിന്ന് നിരന്തരം വിട്ടുനിന്നതിന്റെ ഫലമായി അദ്ദേഹത്തിനെതിരെ ജാമ്യമില്ലാ വാറണ്ട് പുറപ്പെടുവിക്കേണ്ട സാഹചര്യമുണ്ടായി. കുറ്റകൃത്യത്തിന്റെ ഗൗരവസ്വഭാവത്തിന് വേണ്ടത്ര പരിഗണന നൽകുന്നതിൽ ഹൈക്കോടതി പരാജയപ്പെട്ടു.

33. മേൽപ്പറഞ്ഞ കാരണങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, ഞങ്ങൾ അപ്പീൽ അനുവദിക്കുകയും 2019-ലെ ജാമ്യപേക്ഷാ നമ്പർ 7379-ൽ ഹൈക്കോടതി 2020 ഒക്ടോബർ 1-ന് പുറപ്പെടുവിച്ച അപവദിത വിധിന്യായവും ഉത്തരവും റദ്ദാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

34. എതിർകക്ഷി സമർപ്പിച്ച ജാമ്യാപേക്ഷ ഇതിനാൽ തള്ളിയിരിക്കുന്നു. അതനുസരിച്ച്, എതിർകക്ഷി കീഴടങ്ങേണ്ടതാണ്.

35. ഈ കേസുമായി ബന്ധപ്പെട്ട തീർപ്പാകാത്ത അപേക്ഷകളും ഇതിനാൽ തീർപ്പാക്കുന്നു.

അങ്കിത് ഗ്യാൻ അപ്പീൽ അനുവദിച്ചിരിക്കുന്നു.